

HYVINVOINTIPALVELUT

HYVINVOINNIN JOHTAMISEN JA EDISTÄMISEN PALVELUT

Toimielin Hyvinvointilautakunta

Tehtäväalue Hyvinvointitoimiala

Vastuhenkilö Hyvinvointijohtaja

Tehtäväalueen kuvaus

Hyvinvointitoimiala vastaa kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä. Toimiala seuraa väestöryhmittäistä hyvinvointia ja koordinoi monialaista yhteistyötä kunnan eri toimialojen, hyvinvointialueen sekä kolmannen sektorin kanssa.

Toimialaan kuuluvat kirjasto- ja kulttuuripalvelut sekä liikunta- ja nuorisopalvelut. Lisäksi toimiala vastaa vaikuttamistoimielinten toiminnan kehittämisestä, osallisuuden ja kansalaistoiminnan edistämisestä, vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen järjestämisestä sekä kunnan työhyvinvoinnin ja viestinnän kokonaisuuksien koordinoinnista ja kehittämisestä.

Olellaiset muutokset ja tapahtumat

Vuonna 2027 hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ohjataan kunnan hyvinvointisuunnitelman pohjalta. Väestön hyvinvointia ja palvelujen käyttöä koskevaa tietoa hyödynnetään toiminnan kohdentamisessa. Yhteistyötä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen, kunnan muiden toimialojen ja järjestöjen kanssa jatketaan erityisesti asioissa, joissa kuntalaisten tarpeisiin vastaaminen edellyttää yhteisiä toimia.

Lapsiperheiden arkea tuetaan nanny-palvelulla uuden sopimuksen mukaisesti. Lasten ja nuorten maksutonta harrastustoimintaa järjestetään kouluilla Harrastamisen Suomen mallin mukaisesti. Liikuntapalveluissa painotetaan vähän liikkuvien kuntalaisten tavoittamista ja liikuntaneuvonnan kehittämistä sekä kehitetään toimintaa hankkeiden avulla. Loppuvuonna 2026 vakiinnutettua koulunuorisotyötä jatketaan osana koulujen arkea. Etsivän nuorisotyön ja työllisyyspalvelujen yhteistyötä tiivistetään, jotta nuoret tavoitetaan ja heidät voidaan ohjata tarvitsemiinsa palveluihin. Yhdistysyhteistyön ja avustusten painopisteitä tarkastellaan suhteessa kunnan hyvinvointitavoitteisiin.

Uuden kunnantalo-kirjaston käyttöönotto muuttaa kirjastopalvelujen toimintaympäristöä ja mahdollisuuksia järjestää toimintaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Uusien tilojen palvelukäytäntöjä kehitetään ja niiden vaikutusta kirjaston saavutettavuuteen ja käyttöön seurataan. Kunnan henkilöstön työhyvinvointia kehitetään yhteistyössä muiden toimialojen kanssa ja vahvistetaan esihenkilötyön tukea.

Selonteko merkittävimmistä riskeistä

Palvelutarpeiden muutokset ja yhteistyötehtävien lisääntyminen voivat kasvattaa työmäärää käytettävissä olevia resursseja nopeammin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tulokset riippuvat myös kunnan muiden toimialojen, hyvinvointialueen ja järjestöjen toiminnasta. HYTE-kertoimen kehitystä seurataan, sillä sen muutokset vaikuttavat kunnan valtionosuuteen.

Talousarvioesitykseen sidotut tavoitteet

Tavoite	Arviointikriteeri/Mittari	TP 2025	TA 2027
Johdetaan kunnan monialaista hyvinvointityötä suunnitelmallisesti ja vaikuttavasti	Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman päivittäminen TEA-viisari (kuntajohto) HYTE-kerroin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuus	Toteutunut, suunnitelman päivitys jatkuu 92 80 160 500 €	Käytössä ≥ 90 ≥ 80 ≥ 150 000 €
Vahvistetaan lapsiperheiden arkea helposti saatavalla tuella	Nanny-palvelun asiakastytytyväisyys	100 %	≥ 95 %
Harrastustakuulla turvataan jokaiselle lapselle maksuton harrastus	Harrastuskerhojen määrä	Toteutunut, 35 kpl	≥ 35 kpl
Edistetään kunnan esteettömyyttä	Esteettömyyskartoitusten ja -korjausten investointimäärärahat	Ei määrärahaa talousarviossa 2025	
Avustusjärjestelmä on hyvinvointitavoitteiden suuntainen ja mahdollistaa kansalaistoiminnan tukemisen ja yhteisöllistä palvelutuotantoa	Kohdeavustuksia myönnetään hyvinvointia edistäviin toimiin, yhteisöllisen kulttuurin synnyttämiseen ja kuntalaisten yhteisten toimintaan osallistumisen mahdollistamiseen	Myönnetty 37 514 €	≥ 35 000 €
Vahvistetaan hyvinvointia edistävää yhteistyötä ja osallistavaa vuorovaikutusta toimialojen ja eri toimijoiden kesken	Seuraparlamentti kokoontuu yhdistysohjelman mukaisesti Kuntalaiskyselyjä ja -keskusteluja järjestetään	2 krt (12.5.2025, 16.12.2025) 5 kpl	≥ 2 krt
Kunnan henkilöstön työhyvinvointia edistetään työhyvinvointisuunnitelman mukaan	Työhyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteutuminen Työhyvinvointikyselyn toteutus	Toteutunut joka toimialalla (15 kpl), saatu kehittämisavustusta s 15 000 € Toteutunut esihenkilöiden osalta (henkilöstön kysely alkuvuonna 2026)	Toteutettu ≥ 1 / toimiala Henkilöstön ja esihenkilöiden kyselyt

KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT

Toimielin Hyvinvointilautakunta

Tehtäväalue Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Vastuhenkilö Hyvinvointijohtaja

Tehtäväalueen kuvaus

Kirjastopalvelut tarjoavat kuntalaisille ajantasaisen kokoelman ja kirjastolain mukaiset palvelut osana Vaski-kirjastoverkostoa. Kirjasto edistää lukemista ja monipuolisia lukutaitoja sekä tarjoaa tiloja oppimiseen, kansalaistoimintaan, yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen ja demokratian edistämiseen.

Kulttuuripalvelut edistävät kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä vahvistavat kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Vapaan sivistystyön opetus hankitaan Raisio-opistolta ja taiteen perusopetus Turun musiikinopetus Oy:ltä.

Olennaiset muutokset ja tapahtumat

Uuden kunnantalo–kirjaston käyttöönotto on vuoden 2027 merkittävin muutos kirjasto- ja kulttuuripalveluissa. Uudet tilat parantavat mahdollisuuksia kokoelman esillepanoon, kirjastossa oleskeluun sekä tapahtumien ja muun yhteisen toiminnan järjestämiseen. Kirjaston palvelukäytäntöjä kehitetään uusiin tiloihin sopiviksi, ja tilojen käyttöä sekä asiakkaiden kokemuksia seurataan.

Kirjaston yhteistyötä koulujen kanssa ja hakeutuvaa työtä jatketaan. Uusien tilojen tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnetään lukemisen, monipuolisten lukutaitojen ja kuntalaisten välisen vuorovaikutuksen edistämässä. Kokoelman kehittämisessä huomioidaan palvelujen siirtyminen väliaikaisista tiloista uuteen kirjastoon.

Kulttuuripalveluissa uusi kirjasto tarjoaa mahdollisuuksia järjestää näyttelyitä, kirjailijavierailuja ja muita tilaisuuksia yhteistyössä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa. Kulttuurihyvinvointipalveluja ja taidekasvatusta jatketaan, ja vapaan sivistystyön opetusta sekä taiteen perusopetusta järjestetään yhteistyökumppaneiden kanssa.

Selonteko merkittävimmistä riskeistä

Uuden kunnantalo–kirjaston käyttöönotto ja palvelujen vakiinnuttaminen uusiin tiloihin voivat tilapäisesti lisätä henkilöstön työkuormaa ja aiheuttaa häiriöitä palveluissa. Tilojen laajeneva käyttö edellyttää toimivia turvallisuus- ja kulunvalvontakäytäntöjä sekä selkeää työnjakoa tiloja käyttävien toimijoiden kesken.

Henkilöstön saatavuus ja sijaisten järjestäminen ovat edelleen riskejä erityisesti pienessä työyhteisössä, jossa yksittäisen työntekijän poissaolo voi vaikuttaa palvelujen saatavuuteen.

Talousarvioesitykseen sidotut tavoitteet

Tavoite	Arviointikriteeri/Mittari	TP 2025	TA 2027
Kirjastotoimen resursointi on riittävä.	Toimintakulut € / asukas Aineistomääräraha € / asukas	47,5 € 7 €	≥ 47,5 € ≥ 7 €

	Henkilötyövuodet / 1000 asukas	0,7	≥ 0,7
Kirjastopalveluiden toiminnan painopisteet ovat tarkoituksenmukaisia.	Lainat / asukas Fyysiset käynnit / asukas Ulkopuolisten järjestämiä tapahtumia kirjastossa	14,6 4,4 5	≥ 16 ≥ 6 ≥ 10
Kulttuuria edistetään osana kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia.	Pisteet kulttuurin TEA-viisarissa Kulttuurihyvinvointipalveluiden tarve tunnistetaan ja niitä tarjotaan talouteen sopeutetun suunnitelman mukaan	77 Toteutunut	≥ 77 Toteutunut
Tarjotaan taidekasvatusta ja mahdollisuus suorittaa tutkinto taiteen perusopetuksessa.	Taidekasvatusta järjestetään suunnitelman mukaan Taiteen laajan oppimäärän perusopetukseen opiskelijoiden määrä	Toteutunut 18	Toteutunut 18
Kannustetaan elinikäiseen oppimiseen järjestämällä vapaan sivistystyön opetusta.	Toteutuneiden opetustuntien määrä Opetukseen osallistuneiden määrä	472 831	480 850

LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUT

Toimielin Hyvinvointilautakunta

Tehtäväalue Liikunta- ja nuorisopalvelut

Vastuhenkilö Hyvinvointijohtaja

Tehtäväalueen kuvaus

Liikuntapalvelut edistävät kuntalaisten liikkumista tarjoamalla liikuntalain mukaisia liikuntaolosuhteita ja -palveluja sekä tukemalla paikallisten liikunta- ja urheiluseurojen toimintaa. Palveluissa huomioidaan erityisesti kuntalaiset, joilla on esteitä omaehtoiseen liikkumiseen.

Nuorisopalvelut tukevat nuorten kasvua, itsenäistymistä ja osallisuutta järjestämällä nuorille toimintaa, avoimia tiloja ja mahdollisuuksia vaikuttaa. Etsivä nuorisotyö tavoittaa tukea tarvitsevia nuoria ja auttaa heitä löytämään koulutukseen, työelämään tai muihin palveluihin johtavia polkuja. Koulunuorisotyö tarjoaa nuorille tukea koulun arjessa ja vahvistaa koulu yhteisön hyvinvointia ja turvallisuutta.

Olennaiset muutokset ja tapahtumat

Vuonna 2027 liikuntapalveluissa jatketaan vähän liikkuville suunnattujen palvelujen kehittämistä käynnissä olevien liikuntahankkeiden avulla. Liikuntaneuvontaa ja matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia kehitetään yhteistyössä hyvinvointialueen ja paikallisten toimijoiden kanssa. Liikuntaolosuhteiden kehittämistä jatketaan kunnan investointien ja hankkeiden puitteissa.

Loppuvuonna 2026 vakiinnutettu koulunuorisotyö jatkuu osana nuorisopalveluja, ja toimintaa laajennetaan alakouluihin. Etsivän nuorisotyön yhteistyötä Turun työllisyysalueen kanssa tiivistetään, jotta nuorten tavoittaminen sekä ohjautuminen koulutukseen, työhön ja muihin tarvittaviin palveluihin paranevat.

Avoin nuorisotyö, leirit ja muu nuorille suunnattu toiminta jatkuvat. Harrastamisen Suomen mallin toimintaa laajennetaan, ja maksuttomia harrastusmahdollisuuksia kehitetään lasten ja nuorten tarpeiden pohjalta yhteistyössä koulujen ja paikallisten toimijoiden kanssa.

Selonteko merkittävistä riskeistä

Liikunta- ja nuorisopalvelujen tehtäväkenttä on laaja suhteessa käytettävissä olevaan henkilöstöön. Useiden pienten hankkeiden samanaikainen suunnittelu, toteutus ja raportointi kuormittavat henkilöstöä ja voivat vähentää peruspalvelujen kehittämiseen käytettävää aikaa. Hankkeiden aikataulujen ja rahoitusehtojen yhteensovittaminen edellyttää riittävää koordinoitua.

Koulunuorisotyön laajentaminen alakouluihin sekä etsivän nuorisotyön yhteistyön tiivistäminen työllisyysalueen kanssa lisäävät tarvetta sopia työnjaosta ja kohdentaa työaikaa. Pienessä henkilöstössä poissaolot voivat heikentää palvelujen saatavuutta, ellei sijaisuuksia ja tehtävien hoitoa pystytä järjestämään.

Talousarvioesitykseen sidotut tavoitteet

Tavoite	Arviointikriteeri/ Mittari	TP 2025	TA 2027
Vahvistetaan terveyttä mahdollistamalla kuntalaisille hyvät liikuntaolosuhteet ja aktiivinen arki	Liikuntapaikkojen ylläpidon resurssit ovat riittävät Liikuntapaikkojen ylläpidosta investointisuunnitelma Tarkastetut ja ylläpidetyt yleiset leikkipuistot ja esitys leikkipaikka-verkoston tiivistämisestä	0,5 htv Kehittämisuunnitelman laatiminen aloitettu Toteutunut. Esitys sisältyy em. suunnitelmaan	≥ 0,5 htv Käytössä Pidemmän aikavälin suunnitelma valmis
Tarjotaan liikuntapalveluja vähän liikkuville ja niille, joille ei ole tarjolla palveluja	Erityisryhmien ja ikääntyneiden liikuntaryhmien määrät Liikuntaneuvontaa vakiinnutetaan osaksi palvelua	8 kpl Saatu avustusta kolmeen liikuntaneuvonnan hankkeeseen (yht. 40 000 €)	≥ 8 Vakiintunut malli
Turvataan paikallisten urheiluseurojen mahdollisuudet tarjota edullisia liikuntaharrastuksia.	Liikuntaseurojen toimintaa tuetaan Liikuntaseurojen kanssa suunnitellaan toimintaa yhdessä	Toteutunut Toteutunut, 2 kpl (26.5.2025 ja 23.10.2025)	Toteutunut ≥ 2 kpl

Tarjotaan avoimia nuorisopalveluja nuorisotalolla ja verkossa	Toimintapäivien määrä / viikko	5 pv / vko	4 pv / vko
	Verkkonuorisotyö	Toteutunut	Toteutunut
	Ylläpidetään moottoripajatoimintaa	Toteutunut	Toteutunut
Järjestetään leirejä, retkiä ja tapahtumia nuorille	Tapahtumien määrä	Toteutunut, yht. 17 (leirit 7, retket 5, muut tapahtumat 5)	≥ 15
Tehdään tiivistä kouluyhteistyötä	Nuorisotyö paikalla koululla	Toteutunut, 4 pv / vko	≥ 4 pv / vko
	Ryhmäytykset	Toteutunut (vko 34)	Kaikki 7. luokat
	Yhteisöllisen opiskeluhuollon toimintaan osallistuminen	Toteutunut	Toteutunut
	Päihdekasvatustuntien määrä	Toteutunut kaikille 6.–7. luokille (13 krt)	≥ 1 ikäluokka
Etsivä nuorisotyö tavoittaa nuoria aikuisia	Etsivän nuorisotyön asiakkaat	6 kirjattua asiakasta	≥ 10
	Yhteistyö työllisyyspalvelujen tiivistynyt	Säännöllisen yhteistyön rakenteet	Toteutunut
Nuorten osallisuutta edistetään	Nuoret mukana suunnittelussa ja päätöksenteossa	6 kokousta	≥ 6 kokousta, ≥ 2 aloitetta
	Nuorten järjestämien tapahtumien määrä	3 tapahtumaa	≥ 3 tapahtumaa
	Nuorisovaltuuston resurssointi	TA2025: 1 000 € (kehittämisavustus: 580 €, kulut: 965 €)	≥ 1 000 €

Tuloarviot ja määrärahat

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2025</u>	<u>Ta2026</u>	<u>Mta2026</u>	<u>Ta2027</u>	<u>Ts2028</u>	<u>Ts2029</u>
Toimintatuotot	121 760,36	127 600	127 600			
Toimintakulut	-852 130,96	-969 411	-969 411			
josta palvelujen ostot	-156 136,00	-211 915	-211 915			
Toimintakate	-730 371	-841 811	-841 811			
<u>Sisäiset</u>						
Toimintatuotot	1 444,19					
Toimintakulut	-316 532	-308 586	-308 586			
Toimintakate	-315 088	-308 586	-308 586			
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>						
Toimintatuotot	123 205	127 600	127 600			
Toimintakulut	-1 168 663	-1 277 997	-1 277 997			
Toimintakate (=sitova)	-1 045 459	-1 150 397	-1 150 397			
muut laskennalliset erät	-63 677	-74 240	-74 240			
poistot	-110 428,12	-105 299	-105 299			
 nettomenot/asukas	 -191,27	 -207,22	 -207,22			